

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v Meste Poltár

Úvod

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2008.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť hospodárenie a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s finančnými prostriedkami a majetkom vo vybraných mestách Banskobystrického kraja.

Predmetom kontrolnej akcie bolo postavenie a charakteristika mesta a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti a iných právnických osôb, ktorých je zakladateľom, analýza finančných a iných vzťahov mesta s obchodnými spoločnosťami, v ktorých má majetkovú účasť, rozpočet mesta, jeho plnenie a záverečný účet mesta, účtovná závierka a jej overenie audítorom, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami, nakladanie a hospodárenie s majetkom mesta a úroveň a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti.

Kontrola bola vykonaná v čase od 27.10.2008 do 24.11.2008 v Meste Poltár za rok 2007.

Výsledky kontroly

1. Všeobecná časť

Mesto Poltár (ďalej aj „mesto“), je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt. Územie mesta tvorí katastrálne územie Poltár, Zelené a Slaná Lehota.

Mesto je právnickou osobou, ktorá financuje svoje potreby z vlastných príjmov, zo štátnych prostriedkov, ako aj z ďalších zdrojov. Základom finančného hospodárenia mesta je jeho rozpočet, ktorý je zostavený na obdobie troch rokov. Rozpočet mesta schvaľuje mestské zastupiteľstvo (ďalej len „MsZ“).

Základnou právnou normou mesta je Štatút Mesta Poltár, ktorý upravoval postavenie, právomoci a vecnú pôsobnosť mesta, práva a povinnosti jeho obyvateľov, základné zásady hospodárenia, financovania a nakladania s majetkom mesta, vzťah mesta k orgánom štátnej správy a samosprávy a subjektom pôsobiacim v meste.

Podľa ustanovenia § 21 ods. 10 písm. g) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“): „Zriaďovateľ podľa odseku 5 písm. b) vydá o zriadení rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriaďovaciu listinu. Zriaďovacia listina rozpočtovej organizácie a príspevkovej organizácie obsahuje ... g) vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia spravuje, ...“

Mesto malo k 31.12.2007 v zriaďovateľskej pôsobnosti štyri rozpočtové organizácie, jednu príspevkovú organizáciu a bolo zakladateľom jednej obchodnej spoločnosti. Kontrolou zriaďovateľských a zakladateľských listín právnických osôb zriadených alebo založených mestom bolo zistené, že v zriaďovateľských listinách štyroch rozpočtových organizácií t. j. dvoch základných škôl, školského strediska záujmovej činnosti a zariadenia sociálnych služieb nebolo

vecné a finančné vymedzenie nehnuteľného a hnutel'ného majetku, čím mesto nepostupovalo v súlade s ustanovením § 21 ods. 9 písm. g) zákona č. 523/2004 Z. z.

2. Rozpočet mesta a jeho plnenie

Podľa ustanovenia § 14 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“): „Príslušný orgán obce ... vykonáva zmeny rozpočtu v priebehu rozpočtového roka rozpočtovými opatreniami, ktorými sú: a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky, b) povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov, ...“

Rozpočet mesta na rok 2007 bol zostavený ako vyrovnaný. Celkové rozpočtované príjmy, vrátane finančných operácií boli v sume 67 592 tis. Sk. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový vo výške 8 005 tis. Sk, kapitálový rozpočet bol plánovaný schodkový vo výške 5 136 tis. Sk a vo finančných operáciách bol rozpočtovaný schodok vo výške 2 869 tis. Sk. V priebehu rozpočtového roka 2007 boli na základe dvoch uznesení MsZ, schválené dve rozpočtové opatrenia.

Kontrolou zostavovania, rozpisu, úpravy a plnenia rozpočtu bolo zistené, že mesto nepristúpilo k úprave rozpočtu rozpočtovými opatreniami pri prekročení bežných výdavkoch, napríklad za energie, vodu a komunikácie, za materiál, za služby a v transferoch v rámci príspevku príspevkovej organizácii s celkovým navýšením o 7 794 tis. Sk a v kapitálových výdavkoch za realizáciu stavieb a ich technického zhodnotenia s navýšením o 6 471 tis. Sk, čím nepostupovalo v súlade s ustanovením § 14 ods. 2 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z.

Správa dane z nehnuteľností

Mesto v roku 2007 v bežnom rozpočte príjmovej časti dane z nehnuteľností (ďalej len „DzN“) plnilo príjmy vo výške 4 391 tis. Sk, plnenie na 87,02 %.

Podľa ustanovenia § 41 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 511/1992 Zb.“): „Ak vzniknú pochybnosti o správnosti, pravdivosti alebo úplnosti podaného priznania..... oznámi správca dane tieto pochybnosti daňovému subjektu a vyzve ho, aby sa k nim vyjadril, najmä aby neúplné údaje doplnil,...“ a podľa ustanovenia § 41 ods. 2 citovaného zákona: „Vo výzve daňovému subjektu určí správca dane primeranú lehotu na vyjadrenie, ktorá nesmie byť kratšia ako pätnásť dní určenej lehoty.“

MF SR vydalo dňa 16. decembra 2004 Opatrenie č. MF/012116/2004-72 (ďalej len „Opatrenie č. MF/012116/2004-72“), ktorým ustanovilo vzory daňových priznaní k dani z nehnuteľností Súčasťou vzorov bolo poučenie na vyplnenie daňového priznania.“

Pri vyrubovaní dane z nehnuteľností postupovalo mesto v roku 2007 podľa Všeobecne záväzným nariadením (ďalej len „VZN“) O dani z nehnuteľností č. 2 „o bližších podmienkach určovania a vyberania dane z nehnuteľností mesta Poltár“, ktoré schválilo MsZ dňa 15.12.2005 s účinnosťou od 01.01.2006.

Kontrolou bolo zistené, že mesto nezrušilo platnosť predchádzajúceho VZN.

Pri kontrole výkonu správy dane z nehnuteľností bolo zistené:

V daňových priznaniach k dani z nehnuteľností daňovník nevyplnil všetky údaje v II. oddiele (daň z pozemkov), v III. oddiele (daň zo stavieb) a v V. oddiele (sumarizácia). Daňovníci neboli vyzvaní, aby chýbajúce údaje doplnili, čím mesto nekonalo v súlade s ustanovením § 41 ods. 1 a 2 zákona č. 511/1992 Zb.

Správca dane nepostupoval v súlade s Opatrením č. MF/012116/2004-72, pretože v daňovom priznaní k dani z nehnuteľností nevyplňoval údaje v II. oddiele (daň z pozemkov), v III. oddiele (daň zo stavieb) a v V. oddiele (sumarizácia).

3. Záverečný účet, účtovná závierka a jej overenie audítorom

Podľa ustanovenia § 16 ods. 10 písm. a) zákona č. 583/2004 Z.z.: „Prerokovanie záverečného účtu obce sa uzatvára jedným z týchto výrokov, a) celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad.“

Podľa ustanovenia § 4 ods. 6 písm. a) a b) zákona č. 523/2004 Z. z. : „Pre potreby vyčíslenia rozpočtovaného schodku rozpočtu verejnej správy v rozpočtovom roku alebo rozpočtovaného prebytku rozpočtu verejnej správy v rozpočtovom roku, v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu, do rozpočtov subjektov verejnej správy nepatria, a) v časovo rozlíšených príjmoch tieto finančné operácie, b) v časovo rozlíšených výdavkoch tieto finančné operácie....“

Kontrolná skupina zistila, že prerokovanie a schválenie záverečného účtu MsZ za rok 2007, nebol uzatvorený výrokom: „Celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad“, čo nebolo v súlade s ustanovením § 16 ods. 10 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.

V rozpočtovom období roku 2007 vykázalo mesto prebytok v sume 769 tis. Sk, ktorý po odpočítaní prostriedkov zo ŠR SR v čiastke 200 tis. Sk bol rozdelený do rezervného fondu v sume 544 tis. Sk a do sociálneho fondu v sume 25 tis. Sk.

Kontrolou záverečného účtu a účtovnej závierky mesta za rok 2007 bolo zistené, že výsledkom hospodárenia mesta nebol prebytok, ale schodok vo výške 4 062 tis. Sk. Mesto pri vyčíslení výsledku hospodárenia nesprávne zarátalo do príjmov a výdavkov rozpočtu aj príjmové finančné operácie v sume 8 257 tis. Sk a výdavkové finančné operácie v sume 3 426 tis. Sk. Mesto v uvedenom prípade neriešilo spôsob vykrytia schodku rozpočtu.

Nesprávnym vyčíslením výsledku hospodárenia, konalo mesto v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z.

4. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami

Podľa ustanovenia § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z.: „V rozpočte verejnej správy, ... sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy, vrátane ich vecného vymedzenia, ...“

Podľa ustanovenia § 4 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z.: „V rozpočte obce a v rozpočte vyššieho územného celku sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom, § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z.“

Podľa ustanovenia § 10 ods. 1 písm. f) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“): „Účtovný doklad je preukázateľný účtovný záznam, ktorý musí obsahovať ...f) podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad v účtovnej jednotke ;a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie.“

Podľa ustanovenia § 32 ods. 1 písm. a) zákona č. 431/2002 Z. z.: „Na účely tohto zákona sa za preukázateľný účtovný záznam považuje iba účtovný záznam, a) ktorého obsah priamo dokazuje skutočnosť.“

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 618/2004 Z. z. (ďalej len „zákon č. 502/2001 Z. z.“): „Predbežnou finančnou kontrolou sa so zameraním na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti overuje, či je pripravovaná finančná operácia v súlade so schváleným rozpočtom orgánu verejnej správy, so zmluvami uzatvorenými orgánom verejnej správy alebo inými rozhodnutiami o hospodárení s verejnými prostriedkami a či je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.“

V rozpočtovom roku 2007 mesto zaúčtovalo celkom 1 743 dodávateľských faktúr, z toho 36 faktúr bolo uhradených z kapitálových výdavkov a 1 707 faktúr bolo uhradených z bežných výdavkov. Ku kontrole bolo vybraných 15 dodávateľských faktúr uhradených z kapitálových

výdavkov a 40 dodávateľských faktúr uhradených z bežných výdavkov.

Kontrolou dodržiavania postupov a správnosti účtovania dodávateľských faktúr a správnosti zatriedovania výdavkov do položiek rozpočtovej klasifikácie bolo zistené:

- Úhrada faktúry z kapitálových výdavkov v sume 725, 8 tis. Sk pri obstaranom osobnom automobile Škoda Octavia, bola predkontaktným dokladom zatriedená v rozpočtovej klasifikácii na podpoložku 714005- Špeciálne automobily.

Pre uvedenú skupinu majetku podľa metodického usmernenia MF SR k opatreniu MF SR č. MF/010175/2004-42 (ďalej len „opatrenie č. MF/010175/2004-42“), ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, patrí podpoložka 714001- Osobný automobil.

Nesprávnym zatriedením výdavku na podpoložku rozpočtovej klasifikácie v súlade s **opatrením č. MF/010175/2004-42**, ktorým sa vykonáva ustanovenie § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z., nepostupovalo mesto podľa ustanovenia **§ 4 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z.**

- Úhrada štyroch dodávateľských faktúr z bežných výdavkov v celkovej sume 1 031, 4 tis. Sk za vykonané práce na základe zmluvy o dielo uzavretej medzi mestom a dodávateľom pri oprave bytových domov v Poltári, bola realizovaná bez preukázania prevzatia vykonaných prác. Prevzatie vykonaných prác, uvedených v zisťovacom protokole a v krycom liste čerpania dodávateľa nebolo podpísané zodpovednou osobou mesta, čo nebolo v súlade s ustanovením **§ 10 ods. 1 písm. f) zákona č. 431/2002 Z. z.** a tiež v súlade s ustanovením **§ 32 ods. 1 písm. a) citovaného zákona.**

- V účtovných dokladoch bežných a kapitálových výdavkov nevykonávalo mesto pravidelne predbežnú finančnú kontrolu pripravovanej finančnej operácie, napríklad pri faktúre: za vyspravenie miestnej komunikácie v Poltári v sume 80 tis. Sk, za asfaltárske práce Cintorín, Dom dôchodcov v Poltári v sume 552 tis. Sk, za dodávku a montáž rozvodov vody, zásobníka teplej úžitkovej vody, vodovodné batérie v materskej škôlke v sume 42,2 tis. Sk, za osobný automobil Škoda Octavia v sume 725,8 tis. Sk a ďalšie. Tým, že mesto nevykonávalo predbežnú finančnú kontrolu finančnej operácie, nekonalo v súlade s ustanovením **§ 9 ods. 1 zákona č. 502/2001 Z. z.**

Verejné obstarávanie

Podľa ustanovenia § 102 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 25/2006 Z. z.“): „*Verejný obstarávateľ eviduje všetky doklady a uchováva ich päť rokov po uzavretí zmluvy.*“

V kontrolovanom období mesto uskutočnilo formou prieskumu trhu zadávanie zákaziek s nízkou hodnotou pri dvoch akciách:

- Renovácia – oprava bytových domov v Poltári,
- Oprava – vnútorný vodovod Materskej školy v Poltári.

Kontrolou predmetnej dokumentácie bolo zistené, že mesto nevedlo evidenciu všetkých dokladov. V predloženej dokumentácii sa nenachádzal výkaz – výmer, ktorý mal byť prílohou k výzvam na podanie cenovej ponuky. Uvedeným konaním mesto nepostupovalo v súlade s ustanovením **§ 102 ods. 4 zákona č. 25/2006 Z. z.**

5. Nakladanie a hospodárenie s majetkom mesta

Podľa ustanovenia § 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“): „*Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené, a) určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu ktorý užíva, schvalovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním.*“

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 písm. a), b), c), d) a e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb.“): „*Zásady hospodárenia s majetkom*

obce, ktoré určí obecné zastupiteľstvo, upravia najmä: a) práva a povinnosti organizácií, ktoré obec založila alebo zriadila, pri správe majetku obce, b) podmienky odňatia majetku organizáciám, ktoré obec založila alebo zriadila, c) postup prenechávania majetku do užívania, d) nakladanie s cennými papiermi, e) ktoré úkony organizácií podliehajú schváleniu orgánmi obce.“

Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z.: „Účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, ...“ a podľa ustanovenia § 8 ods. 2 citovaného zákona: „Účtovníctvo účtovnej jednotky je správne, ak účtovná jednotka vedie účtovníctvo podľa tohto zákona a ostatných osobitných predpisov.“

Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 opatrenia MF SR č. 24 501/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie č. 24 501/2003-92“): „Ako dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa účtujú veci, ktoré sú uvedené do používania a majú zabezpečené všetky technické funkcie potrebné na používanie a spĺňajú všetky podmienky podľa osobitných predpisov v oblasti stavebnej, ekologickej, požiarnej, bezpečnostnej a hygienickej.“

Podľa ustanovenia § 7 ods. 2 písm. c) a d) zákona č. 138/1991 Zb.: „Orgány obce a organizácie sú povinné majetok obce zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať. Sú povinné najmä: ... c) používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi, d) viesť majetok v účtovníctve podľa osobitného predpisu.“

Podľa ustanovenia § 12 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z.: „Účtovný zápis zaznamenaný na syntetickom účte sa podrobne rozvádza na analytických účtoch.“

Pri kontrole evidencie, vyraďovania a využívania majetku mestom, zabezpečenia jeho ochrany pred poškodením, zničením, stratou a zneužitím bolo zistené:

- V kontrolovanom období, nemalo mesto vypracované zásady hospodárenia s majetkom mesta, čo nebolo v súlade s ustanovením § 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. a tiež s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb.

- K 31.12.2007 malo mesto v účtovnej evidencii majetku pozemky v sume 20 113 tis. Sk, v ktorých boli aj pozemky zverené do správy Mestského podniku služieb v sume 920 tis. Sk. Vedením evidencie pozemkov uvedeným postupom, nebola splnená povinnosť mesta účtovať v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z.

- Mesto viedlo evidenciu svojho majetku prostredníctvom elektronického informačného systému. O dlhodobom hmotnom majetku účtovalo mesto na základe faktúr, z ktorých nebolo možné zistiť, či má majetok zabezpečené všetky technické funkcie potrebné na používanie a spĺňa všetky podmienky stanovené v osobitných predpisoch. Zaraďovacie protokoly boli vypracovávané dodatočne, po zaúčtovaní do majetku. Okrem toho do zaraďovacích protokolov neboli vpisované všetky potrebné údaje napr. výrobné číslo, výrobca, typ, rok výroby, záručná doba a pod. Stavebné investície boli zaúčtované do majetku mesta na základe preberacích protokolov, alebo kolaudačných rozhodnutí. Zaraďovaním a účtovaním o majetku uvedeným postupom, nekonalo mesto v súlade s ustanovením § 25 ods. 1 opatrenia č. 24 501/2003-92, zároveň účtovníctvo nebolo v zmysle ustanovenie § 8 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. správne.

- Vedenie evidencie nehnuteľností prostredníctvom elektronického informačného systému, nezabezpečovalo súlad evidencie pozemkov v účtovníctve s predloženými listami vlastníctva. Syntetický účet pozemkov nebol členený na analytické účty, preukazujúci obstarávacie ceny jednotlivých pozemkov. Vedením účtovnej evidencie pozemkov uvedeným spôsobom, konalo mesto v rozpore s ustanovením § 12 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z.

Prevod vlastníctva majetku mesta

Podľa ustanovenia § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „Občiansky zákonník“): „Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.“

Kontrolou prevodu vlastníctva zámenou bolo zistené, že v zámennej zmluve uzavretej medzi mestom a manželmi (obyvatelia mesta), bolo v Čl. III. ods. 2 uvedené: „Účastníci tejto zámennej zmluvy navzájom nepožadujú žiadne finančné vyrovnanie, nakoľko pri zamieňaných parcelách je zohľadnená aj hodnota za odstránené porasty a oplotenie ...“

K uvedenej zámennej zmluve bol vypracovaný znalecký posudok ešte v roku 1994, ktorým bolo ocenené oplotenie a porasty v sume 5,9 tis. Sk. Samotná zmluva sa neodvolávala na znalecký posudok, ktorý nebol upravený na cenové relácie roku 2007 a tiež citácia v Čl. III. ods. 2 predmetnej zmluvy, nebola jasná a zrozumiteľná ani bližšie definovaná. Uzatvorením zámennej zmluvy, v ktorej právny úkon nebol urobený určite a zrozumiteľne, nepostupovalo mesto v súlade s ustanovením **§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka**.

Inventarizácia majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov

Podľa ustanovenia § 29 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z.: „*Inventarizáciou overuje účtovná jednotka, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti.*“

Podľa ustanovenia § 30 ods. 2 písm. e) zákona č. 431/2002 Z. z.: „*Inventúrny súpis je účtovný záznam, ktorý zabezpečuje preukázateľnosť účtovníctva (§ 8 ods. 4). Inventúrny súpis musí obsahovať tieto údaje, ... e) meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku.*“

Podľa ustanovenia § 30 ods. 3 písm. b) zákona č. 431/2002 Z. z.: „*Stav majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov v inventúrnych súpisoch sa porovnáva so stavom majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve a výsledky porovnania sa uvedú v inventarizačnom zápise. Inventarizačný zápis je účtovný záznam, ktorým sa preukazuje vecná správnosť účtovníctva a ktorý musí obsahovať, ... b) výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov s účtovným stavom.*“

Podľa ustanovenia § 30 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z.: „*Fyzickú inventúru hmotného majetku, ktorú nemožno vykonať ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, možno vykonávať v priebehu posledných troch mesiacov účtovného obdobia, prípadne v prvom mesiaci nasledujúceho účtovného obdobia. Pritom sa musí preukázať stav hmotného majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, údajmi fyzickej inventúry upravenými o prírastky a úbytky uvedeného majetku za dobu od skončenia fyzickej inventúry do konca účtovného obdobia, prípadne za dobu od začiatku nasledujúceho účtovného obdobia do dňa skončenia fyzickej inventúry v prvom mesiaci tohto účtovného obdobia.*“

V príkaze primátora na vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov vydanom dňa 09.11.2007 nebol pokyn k vykonaniu inventarizácie rozdielu majetku a záväzkov, čím nebolo dodržané ustanovenie **§ 29 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z.**

Kontrolou dokumentácie inventarizácie majetku a záväzkov bolo zistené:

· Z inventúrnych zoznamov majetku (správne malo byť uvedené inventúrne súpisy) počítačových zostáv útvaru Krištál, nebolo možné posúdiť spôsob a či vôbec bola vykonaná fyzická inventúra predmetného majetku, pretože v inventúrnych zoznamoch nebolo vyznačené porovnanie účtovného stavu majetku so stavom majetku zisteným fyzickou inventúrou. V inventúrnych zoznamoch bol fyzický stav aj účtovný stav majetku uvedený k 30.11.2007, členmi inventarizačnej komisie bol podpísaný dňa 05.12.2007 s uvedením, že inventúra bola vykonaná dňa 31.12.2007. Tým, že stav majetku nebol uvedený ku dňu účtovnej závierky, nedodržalo mesto ustanovenie **§ 30 ods. 4 zákona č. 431/2002 Z. z.**

- Inventúrne zoznamy (súpisy) neobsahovali meno, priezvisko a podpisový záznam hmotne zodpovedných osôb, čím nebolo dodržané ustanovenie § 30 ods. 2 písm. e) zákona č. 431/2002 Z. z.
- Inventarizačné zápisnice (správne malo byť uvedené inventarizačné zápisy) s rozpisom inventarizovaného majetku podľa tried, neobsahovali výsledky vyplývajúce z porovnania skutočného stavu zisteného fyzickou inventúrou majetku s účtovným stavom majetku, čo bolo v rozpore s ustanovením § 30 ods. 3 písm. b) zákona č. 431/2002 Z. z.
- Inventarizácia majetku a záväzkov k 31.12.2007 nebola vykonaná v súlade s ustanovením § 29 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z., pretože nebolo overené, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedal skutočnosti.
- V Uznesení č. 3/2007 zo dňa 27.02.2007 schválilo MsZ päťčlennú likvidačnú komisiu. Mesto nemalo vypracované zásady k postupu pri likvidácii majetku mesta. Z vykonanej likvidácie majetku neboli vypracované žiadne záznamy s uvedením názvu, množstva, termínu a miesta likvidácie majetku. Informácie o likvidovanom majetku bolo možné získať len z inventarizačného zápisu ústrednej inventarizačnej komisie, podľa ktorého bol zlikvidovaný majetok v celkovej obstarávacej cene 2 244 tis. Sk. Nakladanie s majetkom mesta uvedeným spôsobom nezabezpečoval jeho ochranu proti strate alebo zneužitiu, čím mesto nepostupovalo v súlade s ustanovením § 7 ods. 2 zákona č. 138/1991 Zb.

Vymáhanie pohľadávok

Kontrolou vymáhania pohľadávok po lehote splatnosti týkajúcich sa dane z nehnuteľností, za komunálny odpad a drobný stavebný odpad a nájomné bolo zistené, že mesto nevyužilo všetky právne prostriedky, aby všetky povinnosti dlžníka boli včas a riadne splnené. Výzvy voči dlžníkom pri nedodržaní termínu splatnosti pohľadávky neboli uplatňované včas, čím mesto nepostupovalo v súlade s ustanovením § 7 ods. 2 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb.

Nájom a prenájom majetku a úroveň zmluvných vzťahov

Podľa ustanovenia § 41 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 513/1991 Zb.“): *„Fyzické i právnické osoby, ktoré sa zúčastňujú na hospodárskej súťaži, aj keď nie sú podnikateľmi, majú právo slobodne rozvíjať svoju súťažnú činnosť v záujme dosiahnutia hospodárskeho prospechu ...“*

Mesto malo v roku 2007 platných 52 zmlúv na prenájom nebytových priestorov a deväť nájomných zmlúv na umiestnenie reklamných a informačných zariadení.

Kontrolou bolo zistené, že nájomné zmluvy k prenájomu nebytových priestorov boli uzatvárané na dobu neurčitú, čo zabraňovalo mestu pri prenájme nebytových priestorov možnosť rozvíjať súťažnú činnosť, v záujme dosiahnutia hospodárskeho prospechu vytváraním konkurenčného prostredia. Uvedený postup mesta pri uzatváraní zmlúv, nebol v súlade s ustanovením § 41 zákona č. 513/1991 Zb.

6. Úroveň a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra

V kontrolnom období malo mesto zriadenú funkciu hlavného kontrolóra (ďalej len „HK“) v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. Pre zabezpečenie výkonu funkcie HK malo mesto v roku 2007 v platnosti VZN č. 40/1999 a s účinnosťou od 29.12.2007 aj VZN č. 5/2007.

HK vykonával kontroly na základe polročných plánov kontrolnej činnosti, ktoré boli prerokované na zasadnutí MsZ dňa 18.01.2007 a dňa 21.06.2007. Do pôsobnosti kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra podliehal mestský úrad, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené mestom

a osoby, ktorým boli z rozpočtu mesta poskytnuté účelové dotácie a návratné alebo nenávratné finančné výpomoci.

Na základe plánov kontrol, úloh vyplývajúcich z MsZ a primátora mesta, HK vykonal celkom 19 kontrol, pri ktorých bolo prijatých 16 opatrení.

Kontroly HK boli zamerané predovšetkým, na kontrolu čerpania rozpočtu mesta, kontrolu dotácií z rozpočtu, na kontrolu hospodárenia a nakladania s majetkom mesta v organizáciách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta a na výber miestnych daní a poplatkov. Okrem toho bola vykonaná aj kontrola so zameraním na podnikateľské aktivity zamestnancov mesta.

Do agendy HK patrilo aj prijímanie, evidovanie, vybavovanie a tiež kontrola vybavovania sťažností a petícií. V roku 2007 bolo zaevidovaných 10 sťažností, z ktorých bola jedna opodstatnená, sedem čiastočne opodstatnených a dve neopodstatnené. V kontrolovanom období boli doručené 2 petície, z ktorých jednu riešilo stavebné oddelenie a pri druhej bola požadovaná zmena VZN, čo bolo v rozpore so zákonom.

Zameranie a počet vykonaných kontrol, počet prijatých opatrení a ich plnenie prispelo zásadným spôsobom k dosiahnutiu štandardnej účinnosti vnútorného kontrolného systému.

Záver

Kontrolné zistenia v roku 2007 poukazujú na určité rezervy Mesta Poltár v dodržiavaní všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami a majetkom mesta. Počas kontroly boli zistené nedostatky v prípade:

- zriaďovania rozpočtových organizácií, keď zriaďovateľské listiny neobsahovali vecné a finančné vymedzenie majetku
- rozpočtových prostriedkov, keď neboli vykonávané v rozpočte zmeny rozpočtovými opatreniami, neboli vyplňované údaje v daňových priznaniach k dani z nehnuteľnosti,
- záverečného účtu, keď výsledok hospodárenia nebol správne vyčíslený a tým nebolo riešené vykrytie schodku, prerokovanie a schválenie záverečného účtu nebolo uzatvorené výrokom
- hospodárenia s finančnými prostriedkami, keď výdavky boli nesprávne zatriedované do položky rozpočtovej klasifikácie, nekompletnosť dokumentácie z verejného obstarávania
- nevykonávania predbežnej finančnej kontroly pripravovanej finančnej operácie
- správy a ochrany majetku, keď evidencia pozemkov nebola jednotlivo členená, pri inventarizácii majetku a záväzkov neboli dodržané stanovené postupy, pri vymáhaní pohľadávok po lehote splatnosti neboli využité všetky právne prostriedky

NKÚ SR odporúča, aby v ustanovení nového schváleného VZN bolo uvádzané rozhodnutie o zrušení platnosti predchádzajúceho VZN.

Protokol o výsledku kontroly bol prerokovaný so štatutárnym zástupcom kontrolovaného subjektu. Na základe výsledkov kontroly prijalo mesto 22 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, plnenie ktorých bude NKÚ SR v rámci svojich kompetencií sledovať a kontrolovať.